

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ นางจิตติรัตน์ พิพัฒนาศักดิ์

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สาขาเคมี - คณิตศาสตร์

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ครูคศ. 3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
- หัวหน้ากิจกรรมเรียนรู้(แนะแนว)โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
- ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ผลงานเด่น - ครูแม่แบบ งานแนะแนว ประจำปีการศึกษา 2542

- ครูผู้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู ประจำปีการศึกษา 2545
- ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2547
- ครูผู้สอนดีเด่น ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4 ประจำปีการศึกษา 2550

2. ชื่อ ดร. ประภาส ณ พิกุล

สถานที่ทำงาน โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาเอก สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- วิทยฐานะครูชำนาญการ
- หัวหน้างานแนะแนว โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์
- อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยต่าง ๆ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- ร่วมผลิตเอกสารและตำรา ร่วมกับศูนย์แนะแนว กรมวิชาการ
- เป็นวิทยากรฝึกอบรมด้านการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่ครูใน กทม. และครูอาชีวศึกษาทั่วประเทศ
- เป็นผู้ร่วมวิจัยกับสภาการศึกษาไทย มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. นายดวงจันทร์ สมณะ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปริญญาโท การวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ครู คศ.3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

ผลงานเด่น ศึกษาผลการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีน้ำใจ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 1 ศรีเกิด

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 44

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 30 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์จิตรัตน์ พิพัฒนาศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวอริพรณ อะทะวงษา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว
วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว เพื่อให้เครื่องมือ
ที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย
ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนว ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Prof. Dr. Thitakorn Jintanurak

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ ๔๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 30 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ประภาส ณ พิกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการแนะแนว
วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว เพื่อให้เครื่องมือ
ที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย
ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนว ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ
รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ ๔๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 30 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ดวงจันทร์ สมณะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวอริพรณ อะทะวงษา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการแนะแนว
วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย
ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การวัดและประเมินผล
ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้
นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง

แบบสอบถาม

“การแสดงออกตามความเป็นจริง”

นางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา

ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง”

แบบสอบถามนี้ ต้องการทราบการกระทำของนักเรียน การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ไม่มีผลเสียเลยต่อนักเรียน แต่จะเกิดผลดีต่อนักเรียนและเพื่อน ๆ โดยทั่วไป

นักเรียน โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่สมบูรณ์ หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใด ๆ ขอให้ให้นักเรียนถามครูก่อนทำ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วจึงลงมือทำได้

ขอขอบคุณ โรงเรียนและนักเรียนเป็นอย่างมากที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างยิ่ง

อารีพรรณ อะทะวงษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริงของนักเรียน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน”
ตอนที่ 2 แบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง”
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริงของนักเรียน เพื่อประโยชน์
ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลในทางวิชาการ

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม “ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความ
ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. ชื่อ – สกุล

2. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

3. ผลการเรียนเฉลี่ยของปีการศึกษา 2552

☐ 2.49 ลงมา

☐ 2.50 ขึ้นไป

4. รายได้ของสมาชิกทุกคนในครอบครัวต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 10,000

☐ 10,000 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง”

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความอย่างตั้งใจ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงบน
เหนือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

0. ฉันนำสิ่งของที่เก็บได้ไปให้ครูประกาศหาเจ้าของ

.....✓.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

1. ฉันทำทุกอย่างตามที่พูดเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันมักส่งงานล่าช้ากว่ากำหนด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันจดสูตรคำนวณคณิตศาสตร์เข้าห้องสอบ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันพูดความจริงเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันแอบดูข้อสอบของเพื่อนที่นั่งสอบข้าง ๆ บ่อยครั้ง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันไม่นำเงินที่เก็บได้มาใช้เอง แม้ที่บ้านจะมีฐานะยากจน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันพูดเท็จเพื่อให้ตนเองพ้นผิด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันทำการบ้านด้วยความรู้ความสามารถของตนเอง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันมักคิดสินบนให้ผู้อื่นทำงานแทน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันไปถึงที่นัดหมายตรงเวลา

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันเปลี่ยนชื่อหน้าปกรายงานของเพื่อนมาเป็นของตนเอง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับผู้ปกครอง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันปลอมลายเซ็นของผู้ปกครองบ่อยครั้ง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันไม่นำเงินที่เหลือจากการซื้อสินค้าคืนให้ผู้ปกครอง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ฉันนำของที่ขำรุคมาสับเปลี่ยนกับของเพื่อนที่อยู่ในสภาพที่ดี

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันแนะนำสิ่งที่ถูกต้องให้เมื่อเพื่อนทำผิด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันกล้าสารภาพความจริงแม้ถูกผู้ปกครองลงโทษก็ตาม

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. ฉันแบ่งหน้าที่ในการทำงานกลุ่มตามที่สมาชิกตกลงกันได้ไว้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. ฉันยอมรับผิดแทนเพื่อน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

21. ฉันทำตามระเบียบของโรงเรียนเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

22. ฉันมักชวนเพื่อนขี่รถจักรยาน/จักรยานยนต์ย้อนศร

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

23. ฉันนำขนมไปรับประทานบนอาคารเรียน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

24. ฉันทิ้งขยะไว้บนรถประจำทางถ้าไม่มีใครเห็น

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

25. ฉันเด็ดดอกไม้ ผลไม้จากสวนสาธารณะมาใช้ส่วนตัว

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

26. ฉันแต่งกายถูกต้องตามที่โรงเรียนกำหนด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

27. ฉันรักษาความลับได้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

28. ฉันมักปฏิบัติตามกฎจราจร เช่น สวมหมวกกันน็อก คาดเข็มขัดนิรภัยขณะขับขี่รถ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

29. ฉันให้ข้อมูลเฉพาะของกลุ่มกับสมาชิกของกลุ่มอื่นทราบ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

30. ฉันส่งคืนหนังสือยืมเรียนให้กับโรงเรียนเมื่อปิดภาคเรียน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบสอบถาม

“การคาดการณ์ไกล”

นางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา

ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล”

แบบสอบถามนี้ ต้องการทราบการกระทำของนักเรียน การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ไม่มีผลเสียเลยต่อนักเรียน แต่จะเกิดผลดีต่อนักเรียนและเพื่อน ๆ โดยทั่วไป

นักเรียน โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่สมบูรณ์ หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใด ๆ ขอให้ให้นักเรียนถามครูก่อนทำ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วจึงลงมือทำได้

ขอขอบคุณ โรงเรียนและนักเรียนเป็นอย่างมากที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างยิ่ง

อารีพรรณ อะทะวงษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการคาดการณ์ไถ่ของนักเรียน
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริงของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลในทางวิชาการ

แบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล”

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้ให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความอย่างตั้งใจ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงบน
 เหนือ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
 โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

0. ฉันเลือกซื้อของที่ราคาแพงเพราะเชื่อว่าเป็นของที่ใช้งานได้นาน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
.....					

1. ฉันทำงานและการบ้านเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
.....					

2. ฉันไม่จำเป็นต้องเรียนหนังสือถ้ามีเงินมาก ๆ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
.....					

3. ฉันดำเนินชีวิตไปวัน ๆ โดยไม่คิดถึงอนาคต

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
.....					

4. ฉันเลือกทำสิ่งที่มีประโยชน์และคุ้มค่ากับเวลาที่ผ่านไปแต่ละวัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
.....					

5. ฉันพยายามทำงานทุกอย่างด้วยตนเอง จะได้มีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
.....					

6. ฉันรับประทานข้าวเช้าทุกวัน เพื่อให้ร่างกายแข็งแรง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
.....					

7. ฉันขอลอทำงานจากเพื่อนเมื่อทำเองไม่ได้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันใช้เวลาในการคิดถึงผลดีหรือผลเสียก่อนลงมือปฏิบัติ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันเตือนตนเองเสมอไม่ให้กระทำในสิ่งที่ทำให้คนรอบข้างเดือดร้อน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันจะอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันจะทำอะไรก็ได้เมื่ออยู่ต่างถิ่นเพราะไม่มีคนรู้จัก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันชอบจัดตารางเรียนหรือสิ่งของในตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันใช้หนังสืออย่างทะนุถนอม เพื่อให้หนังสือมีอายุการใช้งานได้นาน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันไม่วางแผนล่วงหน้า เพราะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอจึงไร้ประโยชน์

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันข้ามถนนที่ทางม้าลาย หรือสะพานลอย เพื่อความปลอดภัย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ฉันไม่เล่นหรือดูโทรทัศน์ ถ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายยังไม่เสร็จ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันมักไว้วางใจคนที่เมื่อมีคนขัดใจ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันตัดสินใจซื้อของทันทีถ้าพบของที่ถูกใจแม้จะมีราคาสูงมากก็ตาม

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ใหญ่ที่เจตนาดี

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. ฉันระงับความโกรธ พยายามไม่ทะเลาะกับผู้อื่น เพราะจะทำให้เสียสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม “การแสดงออกตามความเป็นจริง”
(แบบสอบถามพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริต)

1. มาตรวัดมี 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย
 - 1.1 ข้อความที่เป็นด้านบวก ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน ได้แก่ข้อ 1, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 17, 18, 19, 21, 26, 27, 28 และ 30
 - 1.2 ข้อความที่เป็นด้านลบ ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน ได้แก่ข้อ 2, 3, 5, 7, 10, 12, 14, 15, 16, 20, 22, 23, 24, 25 และ 29
2. คะแนนรวมทั้งหมด 30 ข้อ ถ้านักเรียนได้คะแนนมากแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตสูง ถ้านักเรียนได้คะแนนน้อยแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่ำ

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม “การคาดการณ์ไกล”
(แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน)

1. มาตรวัดมี 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย
 - 1.1 ข้อความที่เป็นด้านบวก ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน ได้แก่ข้อ 1, 4, 5, 6, 8, 9, 13, 15, 16, 19 และ 20
 - 1.2 ข้อความที่เป็นด้านลบ ให้คะแนน “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน ได้แก่ข้อ 2, 3, 7, 10, 11, 12, 14, 17 และ 18
2. คะแนนรวมทั้งหมด 20 ข้อ ถ้านักเรียนได้คะแนนมากแสดงว่านักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้านักเรียนได้คะแนนน้อยแสดงว่านักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ

โครงสร้างแบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม

การกำหนดคุณลักษณะที่จะพัฒนา

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถกำหนดคุณลักษณะที่จะพัฒนาได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อตนเอง ได้แก่ การยอมรับทั้งจุดเด่นและจุดด้อยต่างๆ ของตนเองได้ตามความเป็นจริง การพูดความจริง และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ

2. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา การรักษาความลับสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น การไม่หลอกลวงผู้อื่น และการไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

3. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อส่วนรวม ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหมู่คณะ ชุมชน และสังคม การไม่นำสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตน และการไม่เปิดเผยความลับของส่วนรวม

ผังแบบวัด

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถจำแนกได้ 3 องค์ประกอบย่อย แต่ละองค์ประกอบย่อยมีแบบวัด จำนวน 10 ข้อ รวม 30 ข้อ โดยมีข้อที่เป็นบวกและลบจำนวนใกล้เคียงกัน

องค์ประกอบของนิยามปฏิบัติการ	ข้อความ		รวม
	ทางบวก	ทางลบ	
1. พฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่อตนเอง	ข้อ 1 , 4 , 6 , 8 และ 9	ข้อ 2 , 3, 5 , 7 และ 10	10
2. พฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น	ข้อ 11 , 13 , 17 , 18 และ 19	ข้อ 12 , 14 , 15 , 16 และ 20	10
3. พฤติกรรมข้อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม	ข้อ 21 , 26 , 27, 28 และ 30	ข้อ 22 , 23 , 24 , 25 และ 29	10
รวม	15	15	30

โครงสร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น คือ ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

องค์ประกอบของลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถกำหนดคุณลักษณะสำหรับวัดลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถในการคาดการณ์ไกล
2. การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
3. ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น

ในอนาคต

4. ความสามารถในการปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ผังแบบวัด

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร มีแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น จำนวน 20 ข้อ โดยมีข้อที่เป็นบวกและลบจำนวนใกล้เคียงกัน

ตารางผังแบบวัด

องค์ประกอบ	ข้อความ		รวม
	ทางบวก	ทางลบ	
1. ความสามารถในการคาดการณ์ไกล	ข้อ 1, 4 และ 5	ข้อ 2 และ 3	5
2. การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	ข้อ 6, 8 และ 9	ข้อ 7, 10 และ 11	6
3. สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	ข้อ 13 และ 15	ข้อ 12 และ 14	4
4. สามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	ข้อ 16, 19 และ 20	ข้อ 17 และ 18	5
รวม	11	9	20

แบบรายงานคุณภาพของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 1 คุณภาพรายข้อและรวมทั้งฉบับ ของแบบวัดพฤติกรรมเชื้อสตัยสุจริต หรืออีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง”

ชื่อแบบวัด	จำนวนที่ใช้	ค่า r	ค่า α
1. แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง	30 ข้อ	จาก .18	.84
		ถึง .64	

ตารางที่ 2 คุณภาพรายข้อและรวมทั้งฉบับ ของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หรืออีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล”

ชื่อแบบวัด	จำนวนที่ใช้	ค่า r	ค่า α
2. แบบสอบถามการคาดการณ์ไกล	20 ข้อ	จาก .31	.86
		ถึง .70	

ภาคผนวก ค

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย
จังหวัดเชียงราย

นางสาวอารีพรรณ อะทะวงษา

ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

1. คำชี้แจง

1.1 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป็นพฤติกรรมที่ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม

1.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เป็นกิจกรรมแนะแนวที่ใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เวลาทำกิจกรรม 11 วัน วันละ 60 นาที ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว จำนวน 11 กิจกรรม คือ

1) “จุดเริ่มต้น”	2) “คุณค่าในตัวตน”	3) “ตั้งใจคิด”
4) “งานในหน้าที่”	5) “น้ำใสใจจริง”	6) “สัญญาที่ให้ไว้”
7) “ความไว้วางใจ”	8) “ไม่ดี ไม่ทำ”	9) “กฎระเบียบ”
10) “สาธารณสมบัติ”	11) “คนซื่อสัตย์สุจริต”	

1.3 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว แต่ละกิจกรรมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วย หัวข้อย่อย ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) เวลา 3) ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 4) ขนาดของกลุ่ม 5) แนวคิด 6) วัตถุประสงค์ 7) ขั้นตอนกิจกรรม (ประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นกิจกรรมหลัก และขั้นสรุป) 8) สื่อ/อุปกรณ์ และ 9) การประเมินผล

1.4 กิจกรรมใช้เทคนิค/วิธีการที่หลากหลาย ประกอบด้วย การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษากรณีตัวอย่าง และการฝึกพฤติกรรม และมีสื่อ อุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม เช่น แผนภูมิเพลง ใบความรู้ รูปภาพ วิดีทัศน์ เครื่องเล่นซีดี คอมพิวเตอร์ แผ่นซีดี และวัสดุอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดกิจกรรม

1.5 ผู้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ควรศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจ รวมทั้งฝึกซ้อมการจัดกิจกรรมตามรายละเอียดที่เขียนไว้ในแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวแต่ละกิจกรรม จนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างราบรื่น และประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม

การกำหนดคุณลักษณะที่จะพัฒนา

จากนิยามปฏิบัติการของตัวแปร สามารถกำหนดคุณลักษณะที่จะพัฒนาได้ 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อตนเอง ได้แก่ การยอมรับทั้งจุดเด่นและจุดด้อยต่างๆ ของตนเองได้ตามความเป็นจริง การพูดความจริง และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ
2. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา การรักษาความลับสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น การไม่หลอกลวงผู้อื่น และการไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
3. พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อส่วนรวม ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหมู่คณะ ชุมชน และสังคม การไม่นำสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตน และการไม่เปิดเผยความลับของส่วนรวม

โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
ปฐมนิเทศ			
1	“จุดเริ่มต้น”	หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ: 1. สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันได้ 2. สรุปเป้าหมาย ประโยชน์ และแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดได้ 3. แสดงออกถึงความสนใจ และ/หรือ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป	- การอภิปราย
องค์ประกอบที่ 1 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง			
2	“คุณค่าในตัวเอง”	1. จำแนกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับ และไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริง และยกตัวอย่างผลดี – ผลเสียที่เกิดขึ้นได้ 2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้องได้ 3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
3	“ตั้งใจคิด”	1. สรุปความสำคัญของการพูดความจริงได้ 2. จำแนกผลดี – ผลเสียของการพูดความจริงและการพูดเท็จได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
ของกิจกรรม			
		3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการทำงาน ความจริงใจได้	
		4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	
4	“งานใน หน้าที่”	1. สรุปความสำคัญของการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง จนสำเร็จได้	- การศึกษากรณี ตัวอย่าง - การอภิปราย
		2. ยกตัวอย่างผลดี-ผลเสียของ การปฏิบัติงาน และการละทิ้งงาน ที่ได้รับมอบหมายได้	
		3. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วย ตนเองจนสำเร็จได้	
		4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	
องค์ประกอบที่ 2 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น			
5	“น้ำใสใจจริง”	1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติต่อ ผู้อื่น อย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้	- การศึกษากรณี ตัวอย่าง - การอภิปราย
		2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการปฏิบัติ ต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้	- การฝึก พฤติกรรม
		3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	
6	“สัญญาที่ให้ไว้”	1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติ ตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้	- การอภิปราย

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
		2. ยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากการไม่ รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้ 3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการรักษา คำพูด หรือการรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ประจำวันได้	- การฝึก พฤติกรรม
7	“ความไว้วางใจ”	1. สรุปความสำคัญของการไม่หลอกลวง ผู้อื่นได้ 2. จำแนกผลดี – ผลเสียจากการไม่ หลอกลวงผู้อื่น และการหลอกลวง ผู้อื่นได้ 3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการไม่ หลอกลวงผู้อื่นได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	- การศึกษากรณี ตัวอย่าง - การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
องค์ประกอบที่ 3 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม			
8	“ไม่ดี ไม่ทำ”	1. สรุปผลเสียที่เกิดจากการนำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเองได้ 2. แสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่นำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเองได้	- การแสดง บทบาทสมมติ - การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
		3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	
9	“กฎระเบียบ”	1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ 2. ยกตัวอย่างพฤติกรรม การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ 3. แสดงออกถึงพฤติกรรม การปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้ 4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย - การแสดง บทบาทสมมติ - การฝึก พฤติกรรม
10	“สาธารณสมบัติ”	1. เปรียบเทียบผลดีของการใช้สาธารณ สมบัติอย่างรู้คุณค่า และผลเสียจาก การใช้สาธารณสมบัติอย่างไม่รู้ คุณค่าได้ 2. แสดงออกถึงพฤติกรรม การใช้สาธารณ สมบัติอย่างรู้คุณค่าได้ 3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
ปัจจัยนิเทศ			
11	“คนซื่อสัตย์ สุจริต”	1. สรุปความสำคัญของการมีพฤติกรรม ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และ ส่วนรวมได้	- การแสดง บทบาทสมมติ

ลำดับที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค วิธีการ
ของกิจกรรม			
		2. แสดงพฤติกรรมตัวอย่างที่แสดงออกถึง ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และ ส่วนรวมได้	- การอภิปราย - การฝึก พฤติกรรม
		3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้	

คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

การนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ ควรปฏิบัติตาม
ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตอย่างละเอียด
จนเข้าใจ สามารถนำไปใช้ได้อย่างมั่นใจ ส่วนใดที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำ หากยังไม่เข้าใจควรติดต่อ
สอบถามผู้จัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

2. เมื่อเข้าใจแล้วควรฝึกซ้อมดำเนินกิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 30 คน เพื่อสำรวจ
เชิงประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการ

3. เตรียมสถานที่ใช้จัดกิจกรรม ควรเป็นสถานที่สะอาด สบาย มีความเป็นส่วนตัว
กว้างขวางพอที่จะดำเนินกิจกรรมได้โดยสะดวก

4. จัดเตรียมสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมให้พร้อม

ขั้นดำเนินการ

1. รับสมัครนักเรียน (ประมาณ 30-40 คนในแต่ละรุ่น) ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ควรเป็น
นักเรียนที่มีลักษณะดังนี้

1.1 นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ชาย – หญิง ที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.2 นักเรียนทั่วไป หรือนักเรียนที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตน้อย

1.3 นักเรียนที่มีความพร้อม และเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดครบทุก

กิจกรรม

2. ทดสอบก่อนเริ่มกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ตอน ตอนที่ 1
แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน (แบบสอบถามภูมิหลังทางชีวสังคม) และตอนที่ 2

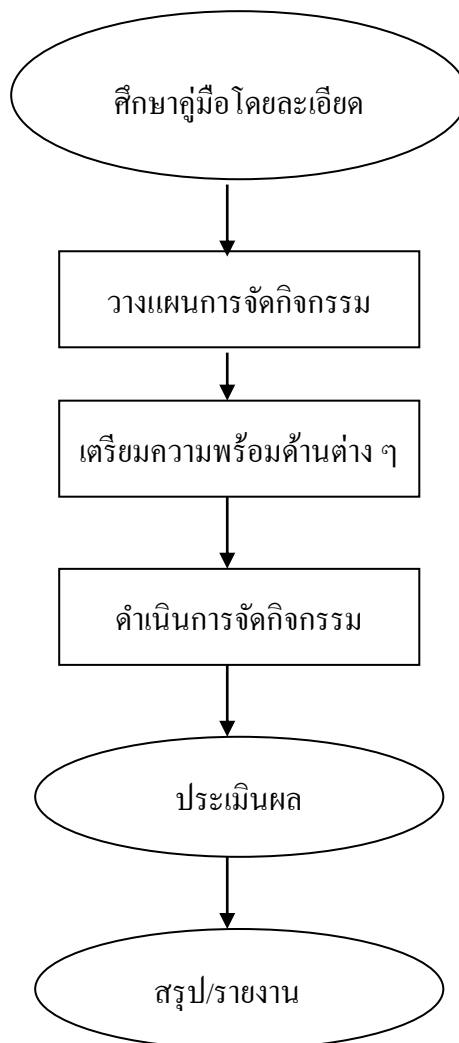
แบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หรือในอีกชื่อหนึ่งว่า “แบบสอบถามการแสดงออกตามความเป็นจริง”

3. ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตตามแผนการจัดกิจกรรม

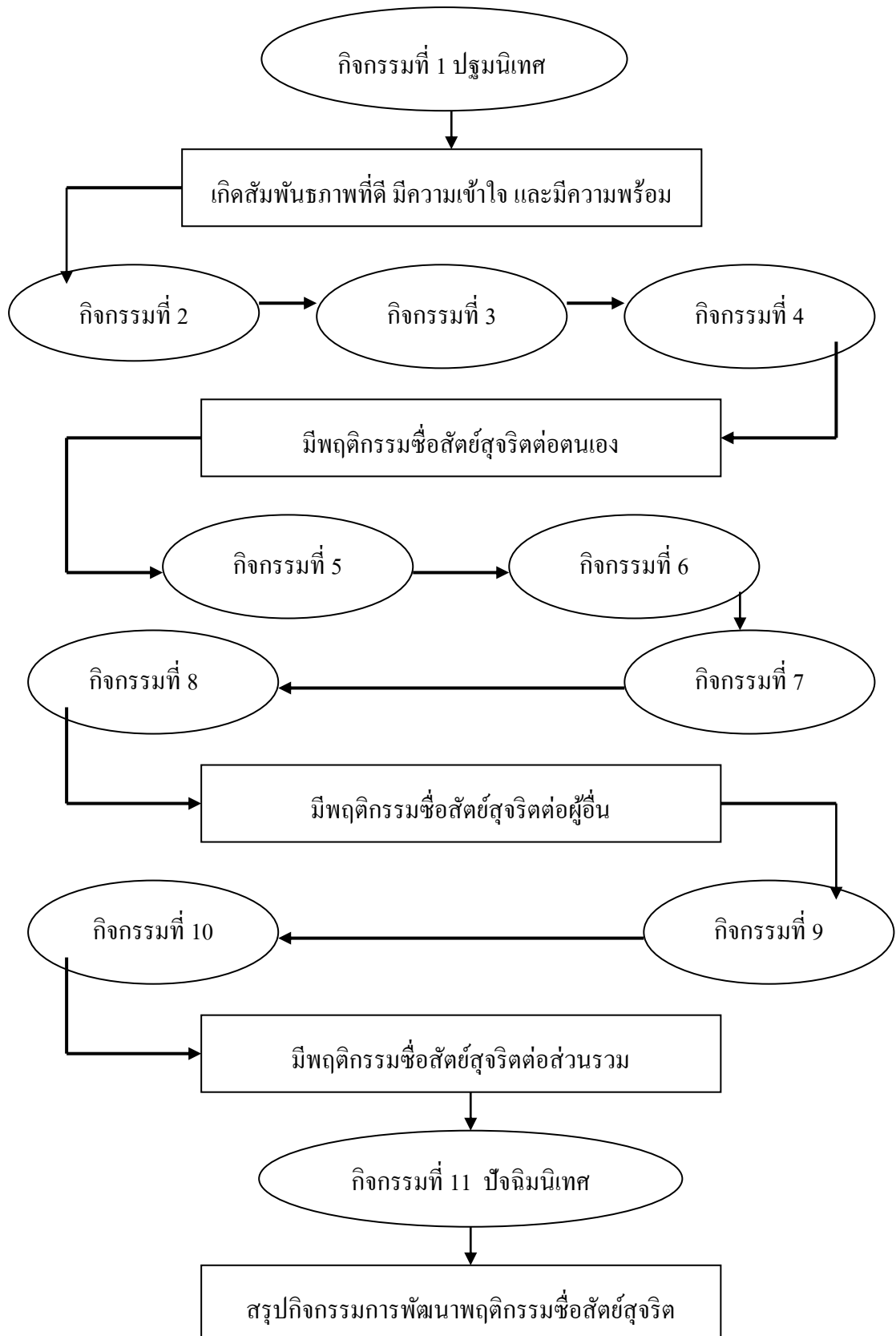
ขั้นการทดสอบหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

1. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หลังร่วมกิจกรรมครบทั้งหมด
2. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ หากพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงขึ้น แสดงว่าการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตได้ผล หากเป็นไปในทางตรงกันข้าม ให้ประเมินตนเองแล้วแก้ไขปรับปรุงปัญหา อุปสรรคที่พบให้หมดไป

สรุปขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แผนภูมิชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม “จุดเริ่มต้น”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การปฐมนิเทศเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดกิจกรรม เป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน และยังเป็นการให้แนวทางให้แก่ นักเรียนในการร่วมกิจกรรม ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเป้าหมาย ประโยชน์ของการจัดกิจกรรม เกิดความเข้าใจข้อตกลง วิธีการ รวมทั้งขั้นตอนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันได้
2. สรุปเป้าหมาย ประโยชน์ และแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดได้
3. แสดงออกถึงความสนใจ และ/หรือกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไปได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ครูกล่าวต้อนรับนักเรียน และกล่าวความรู้สึกยินดีและชื่นชมนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม และให้นักเรียนทุกคนแนะนำตนเองสั้น ๆ ใน 2 ประเด็น เช่น 1) ชื่อเล่น และ 2) งานอดิเรกที่ชอบทำยามว่าง (Ac, G, P)

1.2 ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง “สวัสดี” (G, Ap)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (G)

2.2 ครูแจกกระดาษตารางบิงโกให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ปากกา 1 ด้าม

2.3 ให้นักเรียนแข่งขันล่าลายเซ็นเพื่อน ไม่ให้ชื่อซ้ำกัน ลงในตารางบิงโกให้ครบ

ทุกช่องอย่างรวดเร็วใช้เวลา 2 นาที (Ac, G, E, P)

2.4 ให้นักเรียนกลับมาเป็นวงกลมเหมือนเดิม

2.5 ให้นักเรียน 1 คน อาสาออกมาจับสลากซึ่งมีรายชื่อเพื่อนทุกคนขึ้นมา 1 ใบ

ครูอ่านรายชื่อในสลาก แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาททับชื่อเพื่อนคนนั้นในตารางบิงโก ส่วนนักเรียนที่ถูกเรียกชื่อให้ลุกขึ้นยืนให้เพื่อน ๆ สัมภาษณ์ สั้น ๆ คนละไม่เกิน 2 ประเด็น โดยครู

ให้คำถามเสนอแนะ เช่น ทำอย่างไรเพื่อนจึงชอบ ทำอย่างไรผู้ปกครองจึงไว้วางใจ ทำอย่างไรเพื่อให้คนในชุมชนชื่นชม เป็นต้น เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ใช้เวลาประมาณ 2 นาที ต่อคน (Ac, G, E, E, Ap)

2.6 ให้นักเรียนคนที่ถูกเรียกชื่อ จับสลากรายชื่อเพื่อนคนต่อไป และให้เพื่อน ๆ สัมภาษณ์ จนกว่าจะมีคนได้ชื่อเพื่อนในตารางบิงโกของตนเองครบ 4 ชื่อเรียงกัน ให้ร้องออกมาดัง ๆ ว่า “บิงโก” จึงถือว่ายุติ ครูให้การเสริมแรงโดยเชิญชวนให้นักเรียนทุกคนปรบมือแสดงความชื่นชม (ใช้เวลาประมาณ 20 นาที) (Ac, P)

2.7 ให้ผู้ชนะออกมาเล่า “เป้าหมายชีวิต” ของตนเอง สั้น ๆ 1 นาที และครูถามรายชื่อที่เหลือในตารางบิงโกว่ามีใครบ้าง และให้นักเรียนที่เหลือลุกขึ้นเล่า “เป้าหมายชีวิต” ของตนเอง สั้น ๆ 1 นาที (Ac, Ap)

2.8 ครูอธิบายประเด็นสำคัญต่าง ๆ จากใบความรู้ที่แจกให้นักเรียน เช่น เป้าหมาย ประโยชน์ ข้อตกลง วิธีการ และขั้นตอนของการเข้าร่วมการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตให้นักเรียน (G, E, Ap)

3. ขั้นสรุป 10 นาที

3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปทบทวน เป้าหมาย ประโยชน์ ข้อตกลง วิธีการ และขั้นตอนของการเข้าร่วมกิจกรรม (Ac, E, P)

3.2 ครูนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

สื่อ/อุปกรณ์

1. แผนภูมิเพลง “สวัสดี”

2. ตารางบิงโก ขนาด 4×4

3. สลากรายชื่อเพื่อน

4. กระดานและปากกาไวท์บอร์ด

5. ใบความรู้เป้าหมาย ประโยชน์ ข้อตกลง วิธีการ และขั้นตอนของการเข้าร่วมการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม

2. สังเกตการร่วมอภิปราย ตอบคำถาม และการแสดงออกถึงความสนใจ และ/หรือกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไปของนักเรียน

เพลงสวัสดี

คำร้องและทำนอง โดย กิตติยวดี บุญเชื้อ

สวัสดี สวัสดี วันนี้เรามาพบกัน
 เชอกับฉัน พบกันสวัสดี

หมายเหตุ

ดี

ขณะร้องเพลง ฝึกให้นักเรียนยกมือไหว้อย่างนอบน้อม งดงาม ถูกกาลเทศะ
 และบุคคล เมื่อร้องเพลงถึงคำว่า “สวัสดี” ครูอาจแสดงการไหว้เพื่อเป็นตัวอย่างที่
 ให้นักเรียนเห็นและเลียนแบบ

ตารางบิงโก

ชื่อ - สกุล.....

ใบความรู้กิจกรรมที่ 1

เป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม

- นักเรียนจะได้รับประโยชน์ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมจนครบทุกครั้ง ดังนี้
1. ได้แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
 2. ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม
 3. สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง
 4. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งกาย และใจ
 5. ช่วยให้รู้จักตนเอง สำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม
 6. ช่วยให้มีสติปัญญาในการแก้ปัญหา ไม่มั่งงาย ไม่หลงผิด
 7. ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญหรือเป็นความลับของส่วนรวม
 8. ได้รับการยอมรับ ความเชื่อถือ และการกล่าวถึงในทางที่ดีจากบุคคลรอบข้าง
 9. ช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพทั้งด้านกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา
 10. สามารถอยู่ร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร
 11. มีสิ่งยึดเหนี่ยว หรือป้องกันการเบียดเบียน เอาัดเอาเปรียบและหลอกลวงกัน
 12. เป็นการสร้างสันติภาพ ทำให้ความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นไปอย่างราบรื่น เกิดความสุขสงบในสังคม

ข้อตกลง วิธีการ และขั้นตอนของการเข้าร่วมกิจกรรม

นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต้องปฏิบัติตน ดังนี้

1. เข้าร่วมกิจกรรมตามที่นัดหมายให้ครบทุกกิจกรรม
2. ตรงต่อกำหนด วัน และเวลา
3. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ

4. รับฟังและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
5. แสดงความมีน้ำใจต่อสมาชิกคนอื่นด้วยความจริงใจ
6. ให้ความเคารพนับถือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกกลุ่ม

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม “คุณค่าในตัวตน”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

ทุกคนมีคุณค่าในตนเอง ซึ่งมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย เช่น รวย-จน ฉลาดมาก – ฉลาดน้อย แข็งแรง – อ่อนแอ มั่นคง – อ่อนไหว และ สง่างาม – จี๋เหร่า เป็นต้น การยอมรับตนเองได้ตามความเป็นจริงโดยไม่เสแสร้ง พุดและทำเพื่อปลอมแปลง หรือหลอกลวงตนเองให้แตกต่างไปจากความเป็นจริงในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เป็นพฤติกรรมของผู้ที่เชื่อสัจยสุจริตต่อตนเอง

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. จำแนกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับ และไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริง และยกตัวอย่างผลดี – ผลเสียที่เกิดขึ้นได้
2. แสดงออกถึงพฤติกรรมยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้องได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

- 1.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน (Ac)
- 1.2 ให้นักเรียนบอกความสามารถหรือความถนัดของตนเอง คนละ 1 อย่าง โดยการหมุนปากกา ถ้าปลายปากกาชี้ตรงกับนักเรียนคนใดให้นักเรียนคนนั้นเป็นผู้ตอบ (Ac, E)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

- 2.1 ให้นักเรียนอาสายกตัวอย่างว่าทุกคนต่างมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ อะไรบ้าง เช่น ทางร่างกาย จิตใจหรืออารมณ์ สังคม และ/หรือสติปัญญา (Ac, E, P)
- 2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนบอกจุดเด่น และจุดด้อยของตนเองด้านละ 1 อย่าง และครูถามว่านักเรียนยอมรับในจุดเด่น และจุดด้อยของตนเองได้หรือไม่ เพราะเหตุใด (Ac, E, P, Ap)
- 2.3 แบ่งนักเรียน ออกเป็น 10 กลุ่ม โดยให้นักเรียนนับเลข 1-10 ผู้ใดที่นับเลขเดียวกัน ให้จับกลุ่มด้วยกัน (G)

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลดี – ผลเสียของการยอมรับและไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้อง และให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับและไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้อง แล้วนำมาเขียนแผนผังความคิดลงกระดาษบรูฟ และตกแต่งให้สวยงาม ให้เวลา 25 นาที (Ac, G, E, P, Ap)

2.5 ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และแสดงตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับตนเองได้ตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้อง ครูให้การเสริมแรง เช่น กล่าวคำชมเชยในผลงาน วิธีการนำเสนอและบุคลิกภาพของผู้นำเสนอผลงาน เป็นต้น (Ac, G, P, Ap)

2.6 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปราย (E, P)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ให้นักเรียนอาสาแสดงตัวอย่างการพูดที่แสดงออกถึงการยอมรับตนเองได้ตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้อง เช่น “ฉันเป็นคนผิวคล้ำแต่ก็ดูดี” “ถึงฉันจะไม่ได้เกรด 4 ทุกวิชาแต่ฉันก็เล่นกีฬาเก่ง” และ “ถึงฉันจะอ่อนแอแต่ฉันมีจิตใจเข้มแข็ง” เป็นต้น (Ac, E, Ap)

3.2 นักเรียนและครูร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. กระดาษบรูฟ 10 แผ่น
2. ปากกาเคมี 10 แท่ง
3. ดินสอสี

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ผลงานของนักเรียน
3. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงออกถึงการยอมรับตนเองได้ตามความเป็นจริงในสิ่งที่ถูกต้องของนักเรียน

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม “ตั้งใจคิด”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การพูดความจริง คือ การพูดในสิ่งที่เป็นจริง ไม่คลาดเคลื่อน บิดเบือนจากความเป็นจริง ไม่ปั้นแต่ง หรือไม่เสริมความ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้มีอัตตาสัจสุจริตต่อตนเอง

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการพูดความจริงได้
2. จำแนกผลดี – ผลเสียของการพูดความจริงและการพูดเท็จได้
3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการพูดความจริงได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนจับสลากอักษรภาษาอังกฤษ (M, O, D, E, S, T)

- ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อยกันเป็น 6 กลุ่ม นั่งเป็นวงกลมหันหน้า

เข้าหากัน (Ac, G, E, P)

- ให้นักเรียนผสมคำแล้วแข่งกันแปลความหมาย (สุจริต เรียบร้อย สุภาพ) ผู้ใดแปลได้ถูกต้อง และรวดเร็วที่สุดได้รับรางวัลจากครู เช่น ขนมไทย ปากกา ยางลบ เป็นต้น (Ac, E)

1.3 ครูอธิบายวิธีเล่นเกม “ปากต่อปาก” (P)

1) ให้สมาชิกกลุ่มละ 1 คน ออกมารับกระดาษซึ่งมีข้อความสั้น เพื่ออ่านให้เวลา 30 วินาที แล้วส่งคืนครู (Ac)

2) ให้นักเรียนคนที่อ่านข้อความ กระซิบบอกต่อข้อความที่ตนเองอ่านให้เพื่อนคนที่นั่งถัดไปทางขวา แล้วให้คนถัดไปกระซิบบอกข้อความต่อไปเรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้าย (Ac)

3) ให้สมาชิกคนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มตอบว่าข้อความที่ได้ยินนั้นคืออะไร และให้นักเรียนคนแรกพูดทวนข้อความที่ตนอ่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง (Ac)

1.3 ครูมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่พูดตรงกันทุกคน และเชื่อมโยงเข้าสู่กิจกรรมหลัก

1.4 ครูยกตัวอย่าง นิทาน เรื่อง “คนตัดไม้กับเทวดา” และ “เด็กเลี้ยงแกะ” ซึ่งมีพฤติกรรมพูดความจริงและการพูดเท็จ (P)

2. ขั้นตอนกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนทั้ง 6 กลุ่มย่อย ร่วมกันอภิปรายและหาข้อสรุปของกลุ่ม แสดงความคิดเห็น และฝึกการแสดงออกในประเด็นต่อไปนี้ (Ac, G, E, P, Ap)

- 1) ความสำคัญของการพูดความจริง
- 2) ผลดี – ผลเสียของการพูดความจริงและการพูดเท็จ
- 4) ฝึกแสดงพฤติกรรมการพูดความจริง

2.2 ให้นักเรียนสรุปผลการอภิปราย แสดงความคิดเห็น โดยจัดทำเป็นแผนผังความคิด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม (Ac, G, E, P)

2.3 นักเรียนนำผลงานติดบนกระดาน และตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอและแสดงตัวอย่าง พฤติกรรมการพูดความจริง ครูให้การเสริมแรงโดยการเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือให้เกียรติกับนักเรียน ที่มีผลงานดี การนำเสนอที่น่าสนใจ มีบุคลิกภาพดี กล่าวแสดงออก เป็นต้น (Ac, G, E, P, Ap)

2.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปรายแสดงความคิดเห็น (E, Ap)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้วให้สลับกันกล่าวคำพูดตามความคิดของตนเองที่มีต่อคู่ของตนตามความเป็นจริง (Ap)

3.2 นักเรียนร่วมกันเสนอแนะแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากตัวอักษรภาษาอังกฤษ (M, O, D, E, S, T)
2. บัตรข้อความ จำนวน 6 บัตร
3. กระดาษปฐพี
4. ปากกาเคมีสีต่างๆ
5. ของรางวัล เช่น ขนมไทย ปากกา ยางลบ เป็นต้น

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ผลงานของนักเรียน
3. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงพฤติกรรมการพูดความจริง

ของนักเรียน

กิจกรรมที่ 4

ชื่อกิจกรรม “งานในหน้าที่”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

ทุกคนต่างมีภารกิจ และบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่จนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การไม่นำงานของตนเองไปให้ผู้อื่นทำแทน การไม่หลีกเลี่ยงหรือละทิ้งหน้าที่ของตนเอง เป็นพฤติกรรมของผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จได้
2. ยกตัวอย่างผลดี-ผลเสียของการปฏิบัติงาน และการละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมายได้
3. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

ให้นักเรียนอาสาเล่าถึงประสบการณ์ที่นักเรียนภาคภูมิใจในที่ได้ใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำภารกิจหรือกิจกรรมนั้น ในประเด็นต่อไปนี้ ผลงานคืออะไร เพราะเหตุใดจึงภาคภูมิใจ (Ac, E)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนประดิษฐ์การ์ด คนละ 1 ใบ โดยให้นักเรียนออกมาเลือกหยิบวัสดุที่ครูจัดไว้ให้ และประดิษฐ์การ์ด ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้วัสดุที่ตนเองหยิบมาให้หมด ให้เวลา 20 นาที (Ac, E, P)

2.2 ให้นักเรียนนำผลงานของตนเองที่ประดิษฐ์ชิ้นงานของตนเองเรียบร้อยแล้วไปติดบนกระดาน

2.3 ให้นักเรียนร่วมกันวิจารณ์ผลงาน และข้อคิดที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม ครูให้การเสริมแรงโดยการกล่าวชื่นชม และเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือให้กับตนเอง และให้รางวัลกับนักเรียนที่ประดิษฐ์การ์ดได้สวยงามที่สุดจากการลงคะแนนของเพื่อน ๆ (G, E, P, Ap)

2.4 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 3 กลุ่ม โดยจับสลากอักษรภาษาอังกฤษ (F, U, N)

- ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อย นั่งเป็นวงกลมหันหน้า (Ac, G, P)

- นำตัวอักษรมาเรียงเพื่อหาความหมายของคำ ผู้ที่แปลความหมายได้ถูกต้องและเร็วที่สุดได้รับของรางวัล เช่น ผลไม้ไทย อุปกรณ์เครื่องเขียน เป็นต้นครูแจกกรณีตัวอย่าง “งานในหน้าที่” ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและอภิปรายแสดงความคิดเห็น (Ac, G, E, P)

2.5 ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างดังกล่าว ดังนี้ (Ac, G, E, P, Ap)

- 1) นักเรียนจะเลือกเป็นใครระหว่างใบเตยกับใบตอง เพราะเหตุใด
- 2) ถ้านักเรียนเป็นใบเตยนักเรียนจะทำงานส่งหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3) ถ้าใบตองเห็นด้วยกับใบเตยกับคำพูดที่ว่า “ถึงทำก็ไม่ถูกต้อง” นักเรียนคิดว่า

ใบตองควรทำอะไร เพราะเหตุใด

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

- 1) ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญของการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ (Ac, E, Ap)
- 2) ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างผลดี – ผลเสีย ของการปฏิบัติงาน และการละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมาย (Ac, G, E, Ap)
- 3) ให้นักเรียนเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากอักษรภาษาอังกฤษ (F, U, N)
2. กระดาษร้อยปอนด์ ตัดเป็นแผ่น ☐ ผืนผ้า ขนาด 4×6 นิ้ว เท่าจำนวนนักเรียน
3. วัสดุสำหรับตกแต่งการ์ด เช่น กระดาษสาสีต่าง ๆ เศษผ้า เศษกระดาษสี ริบบิ้น สีไม้ กาวลาเท็กซ์ ฯลฯ

4. กรณีตัวอย่าง “งานในหน้าที่”
5. ของรางวัล เช่น ผลไม้ไทย อุปกรณ์เครื่องเขียน เป็นต้น

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ประเมินจากผลงานของนักเรียน
3. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายของนักเรียน

กรณีตัวอย่าง “งานในหน้าที่”

ไบเตยและไบตอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ทั้งสองเรียนอยู่ห้องเดียวกันและเป็นเพื่อนสนิทกันมาก วันหนึ่งในวิชาการงาน คุณครูสอนการประดิษฐ์สร้อยข้อมือจากเชือก หลังจากที่คุณครูอธิบายวิธีทำและสาธิตขั้นตอนการทำให้ดูแล้ว คุณครูก็มอบหมายให้นักเรียนทุกคนประดิษฐ์สร้อยข้อมือคนละ 1 เส้น และให้ส่งผลงานท้ายชั่วโมงเรียน ไบเตยและไบตองต่างก็ไม่ถนัดในงานประเภทนี้ เมื่อลงมือทำไปได้สักครู ไบเตยก็รู้สึกหงุดหงิดที่ทำไม่ได้จึงเลิกทำ แล้วก็ไปนั่งแอบอยู่หลังห้องเรียน ส่วนไบตองที่ทำไม่ได้เช่นกัน ได้ลুকไปถามคุณครูเพื่อให้คุณครูช่วยสาธิตให้ดูอีกครั้ง ในตอนแรกไบตองก็ทำผิด แต่ก็พยายามทำใหม่หลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งทำได้ถึงแม้จะไม่สวยก็ตาม แต่ไบตองก็พอใจในผลงานของตนเอง เมื่อใกล้หมดเวลา ไบตองจึงเห็นว่าไบเตยยังไม่ได้เริ่มถักสร้อยข้อมือจึงเข้าไปเตือนให้ไบเตยทำงานส่ง แต่ไบเตยบอกว่าทำไม่ได้ถึงทำได้ผลงานก็ไม่สวย เพราะฉะนั้นไม่ทำดีกว่า

เมื่อหมดเวลาคุณครูให้นักเรียนนำสร้อยข้อมือมาส่ง ปรากฏว่ามีไบเตยเพียงคนเดียวที่ไม่มีผลงานส่งคุณครู โดยอ้างเหตุผลว่าทำไม่ได้ คุณครูจึงเรียกไบตองเข้ามาสอบถามว่าเพราะเหตุใดไบตองจึงทำได้ เมื่อไบตองเล่าวิธีการของตนให้เพื่อน ๆ ฟัง คุณครูจึงชมเชยไบตองว่าเป็นคนที่มีความเพียรพยายามดีมาก คุณครูจึงแนะนำให้ไบเตยเอาอย่างไบตองบ้าง และให้ไบเตยถักสร้อยข้อมือมาส่งตอนเลิกเรียนโดยให้ไบตองเป็นผู้ช่วยสอน

กิจกรรมที่ 5

ชื่อกิจกรรม “น้ำใสใจจริง”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นพฤติกรรมของผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้
2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ครูถามว่ามีนักเรียนผู้ใดที่เคยช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจโดยไม่หวังผลตอบแทน และนักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด (Ac, E)

1.2 ให้นักเรียนแข่งขันอาสาออกมาเล่าประสบการณ์ที่ตนเองเคยปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา ให้เพื่อน ๆ ฟัง (Ac, G, E, Ap)

1.3 ครูยกตัวอย่างเรื่องของ “คริส เบญจกุล” ที่เข้าไปช่วยเหลือผู้ที่ประสบอุบัติเหตุบนถนน และทำให้เขาถูกคนขับรถที่เมาสุราชนจนพิการให้นักเรียนฟัง (E, P)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 4 กลุ่มโดยการจับคู่เป่ายิงฉุบ ผู้ชนะอยู่กลุ่มกับผู้ชนะ 2 กลุ่ม ผู้แพ้อยู่กลุ่มกับผู้แพ้ 2 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (Ac, G, P)

2.2 ให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่าง “เฟลมมิง” ที่ครูแจกให้ แล้วร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มในประเด็นดังต่อไปนี้ (Ac, G, E, P, Ap)

- 1) เฟลมมิงมีพฤติกรรมใด
- 2) ถ้านักเรียนเป็นเฟลมมิงนักเรียนจะเข้าไปช่วยเหลือเด็กหนุ่มคนนั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

3) นักเรียนคิดว่าถ้าเฟลมมิงไม่เข้าไปช่วยเหลือเด็กหนุ่ม ชีวิตของเขาจะเป็นอย่างไร

4) จะเกิดอะไรขึ้นถ้าทุกคนมีพฤติกรรมเหมือนกับเฟลมมิง

2.3 ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานและแสดงตัวอย่างพฤติกรรม การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา หน้าชั้นเรียน ครูให้การเสริมแรงโดยเชิญชวนให้ ทุกคนปรบมือให้กับตัวแทนทุกกลุ่มที่ออกมานำเสนอผลงาน และชื่นชมผลงานของทุกกลุ่ม (Ac, G, E, Ap)

2.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปราย (Ac, G, E, P)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา (Ac, G, E, Ap)

3.2 นักเรียนแข่งขันอาสาแสดงพฤติกรรมของการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา (Ac, E, Ap)

3.3 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันชีวิตประจำวัน (Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. ภาพถ่าย “คริส เบญจกุล”
2. กรณียตัวอย่าง “เฟลมมิง”

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน และการแสดงพฤติกรรม

การปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างจริงใจ ตรงไปตรงมาของนักเรียน

กรณีตัวอย่าง “เฟลมมิง”

เฟลมมิง เป็นชาวนาซาวสกอตแลนด์ผู้ยากจน วันหนึ่งระหว่างที่เขาทำงานอยู่ในไร่ เฟลมมิงได้ยินเสียงร้องขอความช่วยเหลือดังมาจากบึงโคลนที่อยู่ไม่ไกลแถวนั้น โดยไม่ต้องคิด เขาวางมือจากงานที่ทำอยู่ แล้ววิ่งตรงไปที่บึงอย่างรวดเร็วโดยไม่ลังเล เมื่อเข้าไปใกล้เขาก็เห็นเด็กหนุ่มคนหนึ่งกำลังถูกโคลนดูดอยู่กลางบึง ยิ่งเด็กหนุ่มพยายามดิ้นรนช่วยเหลือตัวเองมากเท่าใด เด็กหนุ่มก็ยิ่งจมลงไปใบบึงโคลนมากขึ้นเท่านั้น ตอนนี้โคลนอยู่สูงถึงหน้าอกของเขาแล้ว เด็กหนุ่มจึงร้องอย่างกลัวความตาย เมื่อเห็นอย่างนั้น เฟลมมิงก็วิ่งลุยโคลนลงไปโดยไม่คิดถึงความปลอดภัยของตัวเอง ความคิดของเฟลมมิงขณะนั้นคือ เขาจะต้องช่วยเด็กหนุ่มให้ขึ้นมาจากบึงโคลนให้ได้ โชคดีเป็นของเด็กหนุ่มที่เฟลมมิงอยู่ตรงนั้น ทำให้เขารอดพ้นจากความตาย

ในวันต่อมา มีธมมาอันหรุหราชสาวงามมาจอดตรงหน้าบ้านอันยากแค้นของเฟลมมิง แล้วขุนนางผู้สูงศักดิ์ในเครื่องแต่งกายงดงามก็ก้าวลงจากรถม้า เขาแนะนำตัวเองว่าเป็นบิดาของเด็กหนุ่มที่เฟลมมิงช่วยชีวิตไว้เมื่อวานนี้ “ข้าต้องการจะตอบแทนเจ้าที่ได้ช่วยชีวิตลูกชายของข้าไว้” ชายสูงศักดิ์กล่าว “ข้ารับคำตอบแทนจากสิ่งที่ข้าทำลงไปไม่ได้หรอก” เฟลมมิงตอบกลับ และในเวลาเดียวกันนั้น ลูกชายของเฟลมมิงก็เดินออกมาจากตัวบ้าน “นั่นคือลูกชายของท่านใช่หรือไม่” ชายสูงศักดิ์ถาม “ใช่” เฟลมมิงตอบ “ถ้าเช่นนั้นข้ามีเรื่องจะตกลงกับเจ้า ข้าอยากช่วยลูกชายของเจ้าให้ได้เรียนหนังสือ มากเท่าที่ลูกชายของเจ้าพอใจจะได้หรือไม่ เพราะถ้าหากว่าลูกชายของเจ้าเป็นเหมือนพ่อของเขาแล้ว เขาจะเติบโตขึ้นเป็นคนที่พวกเราจะต้องภาคภูมิใจอย่างไม่ต้องสงสัย” เฟลมมิงตอบตกลงรับข้อเสนอ

ต่อมาลูกชายของเฟลมมิงจึงได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่ดีที่สุด หลังจากที่เขาเรียนจบจากโรงเรียนแพทย์ ของโรงพยาบาลเซนต์แมรีส์ในลอนดอนประเทศอังกฤษ ชายหนุ่มคนนี้ก็เป็นที่รู้จักกว้างขวางไปทั่วโลก ชื่อของเขาคือ เซอร์อเล็กซานเดอร์ เฟลมมิง ผู้ค้นพบยาเพนิซิลลินนั่นเอง

เรียบเรียงจาก: หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ คอลัมน์ “กำลังใจ...ไฉ่อะรี”

กิจกรรมที่ 6

ชื่อกิจกรรม “สัญญาที่ให้ไว้”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การรักษาความสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น โดยการปฏิบัติตามที่ตนเองได้พูดไว้ หรือสัญญาไว้ เป็นพฤติกรรมของผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น ทำให้ได้รับความเชื่อถือ ยกย่องและไว้วางใจจากผู้อื่น

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติตามความสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น
2. ยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากการไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น
3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการรักษาคำพูดหรือการรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

- 1.1 ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง “สัญญาต้องเป็นสัญญา” (Ac, G)
- 1.2 นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่ประทับใจหรือภาคภูมิใจของตนเองเกี่ยวกับการรักษา

สัญญา (Ac, E, G)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน แบ่งกลุ่มจำนวน 5 กลุ่มโดยการนับเลข 1-5 แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่มละ 1 คนมาเป็นผู้สังเกตการณ์ (Ac, G, P)

2.2 ครูอธิบายวิธีเล่นเกม “สัจจะ” (P)

- 1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มยื่นเรียงแถวตอนลึก
- 2) ครูนำภาพให้คนที่ยืนท้ายแถวดู แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันวาดภาพลงบนหลังของเพื่อนให้เหมือนต้นฉบับ ทำจนครบทุกคนในกลุ่มและเร็วที่สุด
- 3) ให้นักเรียนคนสุดท้ายออกมาเขียนชื่อภาพบนกระดาน ว่าภาพนั้นคืออะไร
- 4) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทายภาพ กลุ่มใดทายถูกมากที่สุดจะได้รับรางวัล เช่น สมุดบันทึกเล่มเล็ก หนังสือเล่มเล็กเกี่ยวกับชีวประวัติบุคคลสำคัญ เป็นต้น

2.3 ให้นักเรียนช่วยกันตั้งกติกาการเล่น และให้นักเรียนกล่าวคำสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกติกาที่ร่วมกันกำหนดขึ้น (Ac, G, E, P, Ap)

2.4 ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้สำเร็จอย่างรวดเร็วที่สุด โดยมีตัวแทนกลุ่ม
สังเกตการณ์เล่นเกม (Ac, G, E, P)

2.5 เมื่อจบเกม ให้ผู้สังเกตการณ์รายงานผลจากการสังเกต ในประเด็นต่อไปนี้ ผลงาน
พฤติกรรมของนักเรียนขณะเล่นเกม กระบวนการ และบรรยากาศ (Ac, E, P)

2.6 ครูอธิบายเชื่อมโยงเกมสู่วัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่กำลังฝึกนี้ (E)

2.7 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มตามหัวข้อ ดังนี้
(Ac, G, E, Ap)

- 1) เหตุใดจึงควรมีการรักษาคำมั่นคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น
- 2) การรักษาคำมั่นสัญญามีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันอย่างไร
- 3) พฤติกรรมใดบ้างที่แสดงว่าเป็นบุคคลที่รักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น

2.8 ครูกล่าวคำชมเชย พร้อมให้นักเรียนร่วมปรบมือให้กับเพื่อนกลุ่มที่อภิปรายได้
อย่างครบถ้วนและครอบคลุมที่สุด (P)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ครูซักถามเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม (Ac, E)

3.2 นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น (Ac,
G, E, Ap)

3.3 นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากการไม่รักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับ
ผู้อื่น (Ac, G, E, Ap)

3.4 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน (Ac, G, E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. เครื่องเล่น ซี.ดี.
2. ซี.ดี. เพลง “สัญญาต้องเป็นสัญญา”
3. แผนภาพรูปไข่ไม้ ผลไม้ ดอกไม้ ร่ม แจกัน และโบว์
4. ของรางวัล 1 ชุด

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงพฤติกรรมการรักษาคำพูดหรือ
การรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นของนักเรียน

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม “ความไว้วางใจ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การพูดแต่ความจริง ในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่โกหก หลอกลวงผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับความเชื่อถือ ไว้วางใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการไม่หลอกลวงผู้อื่นได้
2. จำแนกผลดี - ผลเสียจากการไม่หลอกลวงผู้อื่น และการหลอกลวงผู้อื่นได้
3. แสดงออกถึงพฤติกรรมการไม่หลอกลวงผู้อื่นได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ครูนำภาพของท่าน ว. วชิรเมธี ให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่าท่านมีชื่อเสียงด้านใดบ้างที่ควรนำไปเป็นแบบอย่าง และถามนักเรียนว่าผู้ใดที่พูดแต่ความจริง เพราะเหตุใด นักเรียนจึงพูดแต่ความจริง และนักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ได้พูดความจริง ผลที่ตามมาของการพูดความจริงเป็นอย่างไร (Ac, E, Ap)

1.2 ครูนำภาพของนาธาน โอมาน และนายสมพงษ์ เลือดทหาร ให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่าบุคคลในภาพมีพฤติกรรมอย่างไร และถามนักเรียนว่าผู้ใดเคยพูดโกหกบ้าง เพราะเหตุใดนักเรียนจึงพูดโกหก นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่พูดโกหก และผลเสียจากการพูดโกหกเป็นอย่างไร (Ac, E, Ap)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม จำนวน 5 กลุ่ม โดยการหยิบลูกปัด และผู้ที่หยิบได้ลูกปัดสีเดียวกันนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (Ac, G)

2.2 ครูแจกกรณีตัวอย่าง “จุดจบนักดัมตุน” ให้นักเรียนศึกษาและร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่ม ตามหัวข้อที่กำหนด ดังนี้ (Ac, G, E, P, Ap)

- 1) สมัยและเพื่อน ๆ มีพฤติกรรมอย่างไร

- 2) พฤติกรรมของสมัย ส่งผลเสียต่อตัวเขาอย่างไรบ้าง
- 3) พฤติกรรมของสมัยและเพื่อน ๆ ส่งผลเสียต่อผู้อื่นอย่างไรบ้าง
- 4) ถ้าในสังคมปัจจุบันมีบุคคลที่มีพฤติกรรมเช่นเดียวกับสมัยและเพื่อน ๆ เพิ่มขึ้นจะส่งผลเสียต่อผู้อื่นอย่างไร
- 5) ถ้านักเรียนเป็นสมัย นักเรียนมีวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้อย่างไร

2.3 ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอและแสดงตัวอย่างพฤติกรรมที่ไม่หลอกลวงผู้อื่น ครูให้การเสริมแรงโดยการเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือให้เกียรติกับตัวแทนกลุ่มที่มีการนำเสนอที่น่าสนใจ มีบุคลิกภาพดี กล้าแสดงออก เป็นต้น (Ac, G, E, P, Ap)

2.4 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปราย ตามหัวข้อที่กำหนด (Ac, G, P)

3. ขั้นสรุป 10 นาที

- 3.1 ให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างความสำคัญของการไม่หลอกลวงผู้อื่น (Ac, E, Ap)
- 3.2 นักเรียนและครูร่วมกันจำแนกผลดีที่เกิดจากการไม่หลอกลวงผู้อื่น และผลเสียของการหลอกลวงผู้อื่น (Ac, E, Ap)
- 3.3 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้ไม่หลอกลวงผู้อื่น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Ac, E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. ลูกปัดขนาดเล็ก 5 สี
2. ภาพของ ท่าน ว. วชิรเมธี นาธาน โอมาน และ สมพงษ์ เลือดทหาร
3. กรณีตัวอย่าง “จุดจบนักต้มตุ๋น”

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน และแสดงพฤติกรรมที่ไม่หลอกลวงผู้อื่นของนักเรียน

ท่าน ว.วชิรเมธี

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

นาธาน โอมาน

สมพงษ์ เลือดทหาร

กรณีตัวอย่าง “จุดจบนักต้มตุ๋น”

นายสมัยเป็นคนที่ชอบโกหกจนกลายเป็นนิสัย พ่อแม่พร่ำสอนเขาตั้งแต่เล็ก ๆ ว่าอย่าโกหก หลอกลวง ให้เป็นคนดี ตั้งใจเรียนหนังสือ สมัยก็เป็นเด็กดีเชื่อฟังพ่อแม่เสมอมา หลังจบชั้นประถม ได้ย้ายเข้ามาเรียนต่อในกรุงเทพ

การเรียนในกรุงเทพ ทำให้ชีวิตสมัยเริ่มเปลี่ยนไป เพราะเพื่อนที่เขาคบอยู่นั้น เป็นคนค่อนข้างเกเร ชอบหนีโรงเรียน เทียวเตร่ ส่งผลให้ความเป็นเด็กซื่อสัตย์สุจริตของสมัยค่อย ๆ จางหายไปเรื่อย ๆ

เมื่อเวลาผ่านไปเป็นปี สมัยจึงเปลี่ยนเป็นคนละคนกับเมื่อครั้งเข้ามาอยู่กรุงเทพใหม่ ๆ ยิ่งนานวันสมัยก็ยิ่งเชี่ยวชาญเรื่องการโกหกหลอกลวงมากขึ้น เขากำลังหลงผิด คิดว่าเพื่อนกลุ่มนี้เป็นเพื่อนที่ดีที่สุด เขาเที่ยวต้มตุ๋นผู้อื่นอยู่เป็นประจำ ตั้งแต่เพื่อนในชั้นเรียน คุณครู และบุคคลอื่น ๆ

สมัยเริ่มรู้สึกว่า การเรียนในโรงเรียนไม่ได้ ช่วยให้เขาสุขสบายขึ้นมาได้เลย ตรงกันข้าม การใช้ความสามารถพิเศษของเขากับเพื่อนๆ ไปหลอกลวงผู้อื่น กลับทำให้เขามีเงินทองไปเที่ยวสนุกสนานมากกว่า ในที่สุดสมัยและเพื่อนๆ จึงตัดสินใจเลิกเรียนหนังสือ ออกมาตั้งแก๊งต้มตุ๋น หลอกลวงเอาทรัพย์สินจากคนอื่น

เวลาผ่านไปไม่นาน สมัยก็มีเงินเป็นกอบเป็นกำ เขามีเงินกินเหล้าเที่ยวสนุกสนานกับเพื่อนๆ ได้ทุกวัน โดยไม่ต้องทำงานหนักอะไรเลย และไม่ได้คิดว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นจะสร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่นอย่างไร

เป็นเวลาเกือบปีที่สมัยและเพื่อนไม่ถูกตำรวจจับ เขาจึงได้ใจ คิดว่าตำรวจไม่มีความสามารถพอที่จะตามเขาทัน แต่อย่างไรก็ตาม กฎแห่งกรรมย่อมไม่มีทางปล่อยให้คนชั่วลอยนวล เพราะเมื่อถึงเวลามันย่อมทำงานของมันเอง ไม่ต้องให้ใครมาสั่ง

วันหนึ่งสมัยและเพื่อนได้วางแผนหลอกผู้หญิงคนหนึ่งที่พักเงินจากธนาคารมาจำนวนครึ่งล้าน เพื่อจะเอาไปลงทุนทำมาหากิน เงินจำนวนนี้เป็นเงินก้อนเดียวที่เธอเหลืออยู่ หากหมดไปแล้วเธอก็ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรต่อไป นับเป็นความโชคร้ายอย่างยิ่งเมื่อเธอได้พบกับแก๊งต้มตุ๋นหลอกลวงอย่างสมัยและเพื่อน

สมัยกับพวกเข้าไปติดสนิทกับเธอ พุดจาหวานล่ออย่างสนิทสนมเพื่อให้เธอตายใจ หญิงสาวก็ไม่ว่าเหมือนกันว่าถูกมนต์ขลังอะไร จึงทำให้เธอยอมมอบเงินไว้กับแก๊งพวกนี้ อย่างไม่เฉลียวใจ แต่เมื่อรู้ตัวอีกที ทุกคนก็หายไปแล้ว เธอร้องไห้เสียอกเสียใจอย่างมาก ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรต่อไปกับอนาคต เงินก้อนเดียวที่จะทำให้เธอและครอบครัวอยู่รอด ก็ถูกแก๊งต้มตุ๋นหลอกไปจนหมดแล้ว กระทั่งได้สติ เธอจึงไปแจ้งตำรวจ

หลังได้เงินก้อนใหญ่มา แก๊งของสมัยก็พากันไปเลี้ยงฉลองกินเหล้าเมาอย่างสนุกสนานกันเต็มที่ พอสมัยและเพื่อนเริ่มรู้สึกเมา จึงเรียกหญิงสาวคนหนึ่งจากร้านอาหารมานั่งดื่มกินด้วย เวลาผ่านไปสักพัก หญิงสาวคนนี้ก็เริ่มออกลาย เธออดอั้นทนเอะหลอกเอาเงินของพวกเขาจนหมดเนื้อหมดตัว ทั้งเงินห้าแสนที่เพิ่งได้มา รวมถึงเงินทั้งหมดที่มีอยู่ก่อนหน้านี้ด้วย เพราะกรรมที่เคยไปหลอกคนอื่น สมัยและเพื่อนจึงถูกผู้หญิงหลอกเช่นเดียวกัน แค่นี้ยังไม่พอ ตำรวจที่ตามสืบคดีจนรู้ว่าพวกแก๊งต้มตุ๋นมากินเหล้ามั่วสุมอยู่แถวนี้ จึงเข้ามารวบตัวไปโรงพัก

สมัยและเพื่อนถูกจับเข้าคุกเพราะมีหลายข้อหา กรรมที่พวกเขาทำร่วมกันก่อนหน้านั้น ทำให้ต้องติดคุกหลายสิบปี อนาคตอันสดใสของทุกคนจึงจบลงเพียงเท่านี้

ที่มา : หนังสือธรรมลีลา ฉบับที่ 113 เมษายน 2553 โดย มาลาวชิโร

<http://www.dhammajak.net/forums/viewtopic.php?f=19&t=31298&view=previous>

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม “ไม่ดี ไม่ทำ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การปฏิบัติตนโดยไม่นำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองแม้จะมีโอกาส ย่อมทำให้บุคคลนั้นได้รับการยกย่อง ชมเชยว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น
วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปผลเสียที่เกิดจากการนำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองได้
2. แสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่นำความคิด สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนจับสลากอักษรภาษาอังกฤษ (H, O, N, E, S, T)

- ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อยกันเป็น 6 กลุ่ม นั่งเป็นวงกลมหันหน้า

เข้าหากัน (AC, G, P)

- ให้นักเรียนผสมคำแล้วแข่งกันแปลความหมาย (ซื่อสัตย์สุจริต) ผู้ใดแปลได้

ถูกต้องและรวดเร็วที่สุดได้รับรางวัลจากครู เช่น ขนมไทย ปากกา ยางลบ เป็นต้น (Ac, E)

1.3 ครูอธิบายกติกาการเล่นเกมที่ให้นักเรียนฟัง ดังนี้ (Ac, G, E, P)

1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำของใช้ของตนเอง ออกมาใส่กล่องที่ครูกำหนดไว้

คนละ 1 ชิ้น

2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มยื่นเข้าแถวตอนลึก โดยให้คนแรกของกลุ่มยื่นตรงจุด

ที่ครูกำหนด

3) เมื่อครูให้สัญญาณเริ่มเล่นเกม ให้นักเรียนคนแรกวิ่งไปหยิบของใช้ของตนเอง

นำกลับมาใส่ลงในกล่องใบใหม่ แล้ววิ่งไปแตะไหล่เพื่อนถัดไป เพื่อให้วิ่งไปหยิบของใช้ของตนเอง ทำจนครบทุกคนในกลุ่มจึงนั่งลง

1.4 เมื่อจบเกมการแข่งขันครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการแข่งขัน โดยพิจารณาการปฏิบัติตามกติกาและความเร็ว ครูให้การเสริมแรง เช่น แฝมอ่อนใส่เอกสาร ปากกา เป็นต้น (Ac, G, P)

2. ขั้นปฏิบัติกิจกรรม (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนร่วมกันสรุปพฤติกรรมที่เกิดจากการเล่นเกม (Ac, E)

2.2 ครูขออาสาสมัครนักเรียน 4 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมติ ครูแจกบทบาทสมมติให้นักเรียนแต่ละคนอ่านโดยไม่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ และเตรียมการแสดงเพื่อให้สมบทบาทมากที่สุด ให้เวลา 5 นาที ส่วนนักเรียนที่เหลือช่วยกันจัดสภาพแวดล้อมและเป็นผู้สังเกตการณ์ (Ac, G, E, P)

2.3 ให้ผู้แสดงเริ่มแสดงตามบทบาทที่ตนเองได้รับ (Ac, P)

2.4 นักเรียนที่ไม่ได้แสดงเริ่มสังเกตเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และบทบาทของผู้แสดงแต่ละคน (Ac, E, P)

2.5 เมื่อการแสดงสิ้นสุดลงให้ผู้แสดงแต่ละคนกล่าวถึงตัวละครที่ตนเองสวมบทบาทว่าเป็นคนอย่างไร และทำไมต้องแสดงบทบาทเช่นนั้น (Ac, P)

2.6 ให้ผู้สังเกตการณ์ทุกคนร่วมกันวิเคราะห์ วิพากษ์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร และหาข้อสรุปของกลุ่มจากเรื่องดังกล่าว ดังนี้ (Ac, E, P, Ap)

- 1) นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการกระทำของกุลวัฒน์ และจอมทัพ
- 2) ถ้ากุลวัฒน์ยอมให้จอมทัพเปลี่ยนชื่อที่ปกรายงานโดยไม่บอกใคร นักเรียนคิดว่าเจ้าของรายงานจะรู้สึกอย่างไร
- 3) ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์เดียวกับกุลวัฒน์และจอมทัพ นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด

2.7 ให้นักเรียนอาสาสมัครเล่าถึงพฤติกรรมของตนเองที่คล้ายคลึงกับบทบาทสมมติเรื่องนี้ และผลที่ได้รับจากการกระทำนั้น ๆ (Ac, E, Ap)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ (Ac, E)

3.2 ให้นักเรียนเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Ac, E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากอักษรภาษาอังกฤษ H, O, N, E, S และ T
2. ก่อกระดาษสำหรับใส่ของใช้ของนักเรียน 2 ใบ

3. เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “กุลวัฒน์ผู้มีน้ำใจงาม”

4. ของรางวัล

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม

2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่นำความคิด

สิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองของนักเรียน

เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “กุลวัฒน์ผู้มีน้ำใจงาม”

กุลวัฒน์เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขาเป็นคนขยัน ตั้งใจเรียน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รักความถูกต้อง และรักเพื่อน จึงเป็นที่รักของคุณครู แต่กุลวัฒน์ไม่ชอบไปวิ่งเล่นกับสนุกสนานกับเพื่อน ๆ เขาชอบนั่งอ่านหนังสือหรือทำการบ้านคนเดียว แต่เมื่อเห็นเพื่อน ๆ ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เขาจะเข้าไปห้าม ทำให้เพื่อน ๆ ไม่ค่อยชอบเขานัก

วันหนึ่งขณะกุลวัฒน์กำลังเดินขึ้นอาคารเรียนพร้อมกับเพื่อนชื่อจอมทัพ กุลวัฒน์พบรายงานวางไว้บนโต๊ะม้าหินอ่อนข้างตึกเรียน ซึ่งเป็นรายงานเรื่องเดียวกันกับที่คุณครูมอบหมายให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทุกคนต้องทำส่งคุณครูภายในวันนี้ กุลวัฒน์บอกกับจอมทัพว่าจะนำรายงานไปคืนเพื่อนคนที่เป็นเจ้าของ แต่จอมทัพไม่ยอมให้นำไปคืน แต่ให้ตั้งปกรายงานออกแล้วเปลี่ยนเป็นชื่อของเขาแทน เนื่องจากเขายังทำรายงานไม่เสร็จ จอมทัพจึงบอกกับกุลวัฒน์ว่าไม่ต้องนำรายงานไปคืนเจ้าของ แต่กุลวัฒน์เห็นว่าไม่ถูกต้อง ควรจะนำรายงานไปคืนให้กับเจ้าของ เขาจึงตั้งรายงานเล่มดังกล่าวกลับคืนมา และนำไปคืนให้กับเจ้าของซึ่งเป็นเพื่อนคนละห้องกับกุลวัฒน์และจอมทัพ เจ้าของรายงานดีใจมากที่ได้รับรายงานกลับคืน เพราะเขาตั้งใจค้นคว้าและรวบรวมมาเป็นอย่างดี

ในวันถัดมา คุณครูได้ประกาศชมเชยกับพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของกุลวัฒน์ต่อหน้านักเรียนคนอื่น ๆ ขณะทำกิจกรรมหน้าเสาธง กุลวัฒน์รู้สึกภูมิใจและมีความสุขมากที่ได้รับการยกย่องชมเชย

บทบาทของตัวละคร

บทบาทของกุลวัฒน์

ฉันชื่อกุลวัฒน์ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นคนขยัน ตั้งใจเรียน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รักความถูกต้อง และรักเพื่อน เมื่อเก็บรายงานได้ก็นำไปส่งคืนให้เจ้าของ แม้จะต้องขัดแย้งกับเพื่อนก็ตาม

บทบาทของจอมทัพ

ฉันชื่อจอมทัพ เป็นเพื่อนของกุลวัฒน์ เป็นคนค่อนข้างเกียจคร้าน เมื่อกุลวัฒน์เก็บรายงานได้ก็บอกให้ตั้งปกรายงานออกแล้วเปลี่ยนชื่อเป็นชื่อของฉันแทน แล้วนำไปส่งคุณครู เพราะฉันยังทำรายงานไม่เสร็จ

บทบาทของเจ้าของรายงาน

เป็นคนนำรายงานไปวางไว้ที่โต๊ะหินอ่อนข้างอาคารเรียน เพื่อไปเล่นกับเพื่อน ๆ ที่สนามฟุตบอล แต่เมื่อครั้งดังก็รีบขึ้นห้องเรียนไปทันที เมื่อนึกขึ้นได้ก็กลับลงมาที่โต๊ะม้าหินอ่อนแต่ไม่พบรายงานที่โต๊ะแล้ว แต่ในที่สุดก็ได้รายงานกลับคืนจากกุลวัฒน์

บทบาทของครู

เป็นผู้กล่าวคำชมเชยพฤติกรรมซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของกุลวัฒน์ต่อหน้านักเรียนทั้งโรงเรียน ในการไม่นำความคิด สิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม “กฎระเบียบ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

การอยู่ร่วมกันในสังคมต้องอาศัยกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นแนวทางปฏิบัติของคน ในหมู่คณะและสังคม โดยเริ่มต้นจากครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน จนถึงชุมชน และประเทศชาติ ถ้าแต่ละคนต่างปฏิบัติตามความพอใจของตนเอง ไม่เคารพข้อตกลง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ ย่อมทำให้สังคมประสบปัญหา วุ่นวาย และสูญเสีย

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้
2. ยกตัวอย่างพฤติกรรม การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้
3. แสดงออกถึงพฤติกรรม การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคมได้
4. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ครูนำภาพข่าวเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เช่น ภาพผู้ไม่เข้าคิวขอรับ บริการสาธารณะ ภาพนักเรียนวัยรุ่นแต่งเครื่องแบบนักเรียนแอบสูบบุหรี่ ภาพผู้ฝ่าฝืนสัญญาณจราจร เป็นต้น ให้นักเรียนดูและถามความคิดเห็นที่มีต่อภาพข่าว (E, P)

1.2 ให้นักเรียนแข่งขันกันอาสาเสนอว่าตนเองมีพฤติกรรมปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของ โรงเรียน หรือชุมชน หรือสังคมอย่างไรบ้าง (Ac)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม จำนวน 3 กลุ่ม โดยการนับเลข 1-3 (G)

2.2 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อการแสดงบทบาทสมมติ 3 หัวข้อ ดังนี้

- 1) ฝ่าฝืนกฎจนเกิดเหตุ
- 2) ตามรายการ
- 3) กฎต้องเป็นกฎ

2.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเตรียมเนื้อหา และฝึกซ้อมบทบาทการแสดงตามหัวข้อที่ได้รับ กลุ่มละ 10 นาที และจัดสภาพแวดล้อม (Ac, G, P)

2.4 แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อหาที่ฝึกซ้อมไว้ กลุ่มละ 5 นาที (Ac)

2.5 ตัวแทนกลุ่มที่เป็นผู้สังเกตการณ์ วิเคราะห์บทบาทสมมติของกลุ่มที่กำลังแสดงว่ามีพฤติกรรมใด (Ac, E, P)

2.6 เมื่อทุกกลุ่มแสดงบทบาทสมมติครบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมเหล่านั้น ว่ามีผลเสียต่อส่วนรวมอย่างไรบ้าง (Ac, E, Ap)

2.7 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และผลกระทบหากทุกคนหลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Ac, E, Ap)

2.8 ให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจตนเองว่า วันนี้ได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของโรงเรียน ชุมชน และสังคมอะไรบ้าง รู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด ครูให้การเสริมแรงโดยการกล่าวยกย่อง ชมเชยนักเรียนทุกคนที่วันนี้ได้แสดงพฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของโรงเรียน ชุมชน และสังคม (Ac, E, P, Ap)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความสำคัญ และยกตัวอย่างการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคม (Ac, G, E)

3.3 ให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Ac, G, E, Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. ภาพข่าวเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ
2. เอกสารบทบาทสมมติ 3 เรื่อง

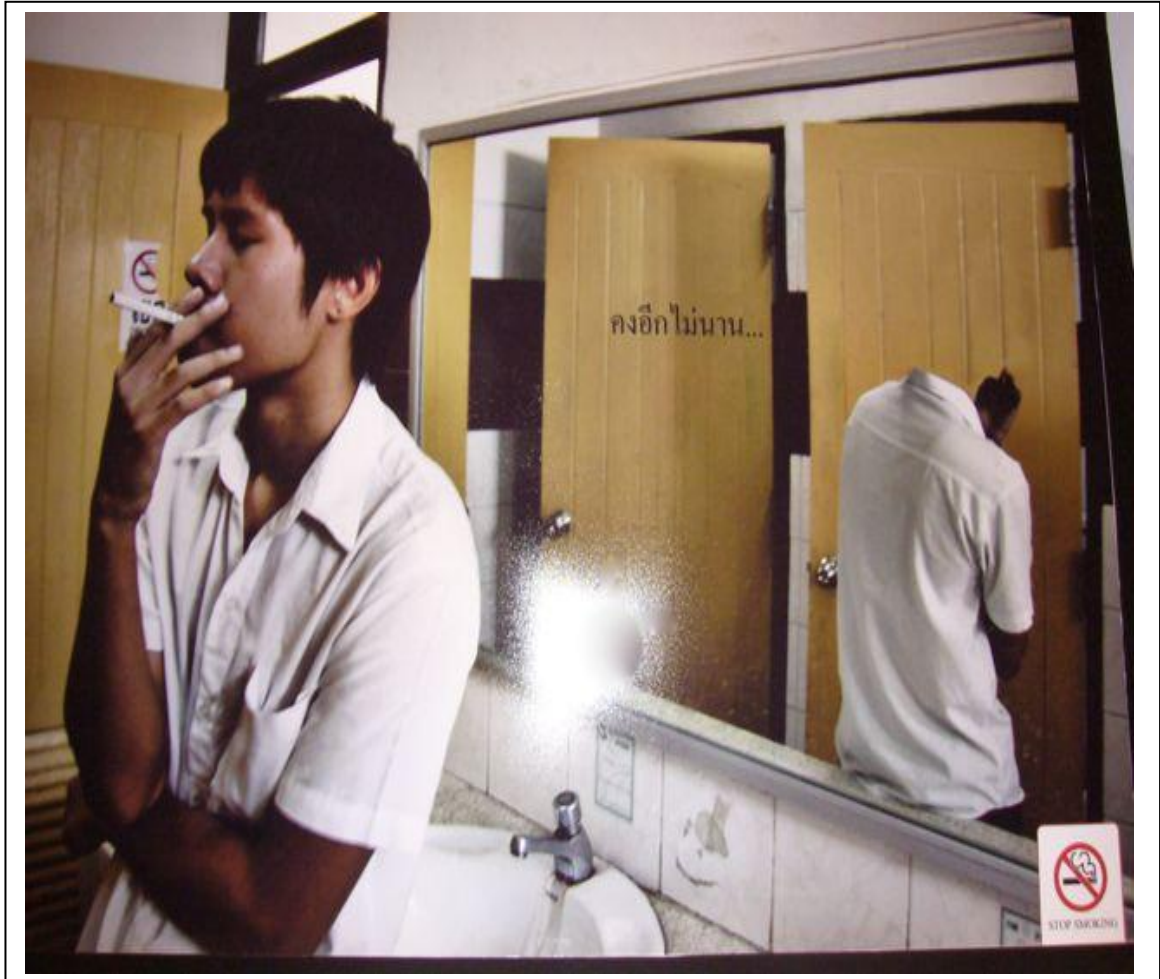
การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. การแสดงบทบาทสมมติ
3. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของโรงเรียน ชุมชน และสังคมของนักเรียน

เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “ฝ่าฝืนกฎจนเกิดเหตุ”

ประจักษ์กำลังขับรถพาครอบครัวเดินทางไปท่องเที่ยวชายทะเลในช่วงวันหยุด ขณะที่เขาขับรถใกล้ถึงจุดหมาย ถนนในช่วงนั้นเป็นทางแคบและโค้งซึ่งมีป้ายเตือนจำกัดความเร็ว ห้ามแซง และทางโค้งอยู่ข้างทางเป็นระยะ ปรากฏว่ามีรถยนต์ที่กึ่งกาญจน์เป็นผู้ขับรถแซงรถของประจักษ์ขึ้นมาทางขวาอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันมีรถยนต์ของบุรพากำลังขับสวนทางขึ้นมาทำให้เขา ต้องเบรครถกระทันหัน ส่วนรถยนต์คันที่กึ่งกาญจน์เป็นผู้ขับเบรกไม่อยู่ ต้องหักหลบจึงเกิดเสียหลักไถลตกข้างทาง เป็นเหตุให้กึ่งกาญจน์ได้รับบาดเจ็บสาหัส ถูกนำตัวส่งโรงพยาบาล

บทบาทของประจักษ์

ฉันชื่อประจักษ์ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด กำลังขับรถพาครอบครัวไปเที่ยวชายทะเล ขณะขับรถใกล้ถึงจุดหมาย มีรถยนต์คันหนึ่งแซงแซงทำให้ต้องเบรครถกระทันหัน

บทบาทของกึ่งกาญจน์

ฉันชื่อกึ่งกาญจน์ กำลังขับรถจะไปพบเพื่อนที่ชายทะเล ด้วยความรีบร้อนทำให้ไม่ปฏิบัติตามป้ายเตือนข้างทาง และแซงแซงรถของประจักษ์อย่างรวดเร็ว ปรากฏว่ามีรถของบุรพาสวนทางมา จึงต้องหักหลบข้างทางและเบรครถกระทันหันเป็นเหตุให้รถไถลตกข้างทาง ได้รับบาดเจ็บสาหัส จนต้องนำตัวส่งโรงพยาบาล

บทบาทของบุรพา

ฉันชื่อบุรพา กำลังขับรถไปธุระขณะขับรถมาถึงที่เกิดเหตุ กึ่งกาญจน์ได้ขับรถแซงรถของประจักษ์เข้ามาทางช่องทางเดินรถของฉัน จึงเบรครถกระทันหัน

เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “ตามรายการ”

คุณธรรม เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง เขาเป็นผู้ที่ทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา และมีน้ำใจ เขามีหน้าที่ในการเบิกจ่ายพัสดุตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในหน่วยงานราชการ

วันหนึ่งขณะที่เขากำลังตรวจรับพัสดุอยู่นั้น วิชา เจ้าหน้าที่ธุรการได้เข้ามายื่นเอกสารขอเบิกพัสดุ ซึ่งในใบเบิกมีของที่ต้องการ 10 รายการ แต่วิชาต้องการเบิกพัสดุนานกว่านั้นเพื่อนำไปใช้งานส่วนตัว คุณธรรมไม่ยอมให้ของส่วนที่เกินจากใบเบิกให้กับวิชา สร้างความไม่พอใจให้กับวิชาเป็นอย่างมาก

คุณธรรมจึงนำเรื่องนี้ไปปรึกษากับหัวหน้าของเขา ซึ่งหัวหน้าก็ยกย่องชมเชยเขาว่าเป็นผู้ที่ตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์สุจริต ช่วยรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงาน และขอให้เขาปฏิบัติตนเช่นนี้ตลอดไป

บทบาทของคุณธรรม

ฉันชื่อคุณธรรม ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยราชการแห่งหนึ่ง ฉันทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา วันนั้นวิชามาขอเบิกพัสดุ ซึ่งในใบเบิกมี รายการพัสดุ 10 รายการ แต่วิชาต้องการของมากกว่ารายการในใบเบิก ฉันไม่ยอมให้ของส่วนเกินกับวิชา แม้จะทำให้วิชาไม่พอใจก็ตาม

บทบาทของวิชา

ฉันชื่อวิชา เป็นเจ้าหน้าที่ธุรการทำงานที่เดียวกับ คุณธรรม ฉันต้องการเบิกพัสดุซึ่งใช้สำหรับการทำงาน ซึ่งเขียนใบเบิกไว้ 10 รายการ แต่ต้องการเบิกพัสดุเพิ่มเพื่อเอาไว้ใช้งานส่วนตัว โดยไม่เขียนรายการเพิ่มในใบเบิกพัสดุ แต่คุณธรรมไม่ยอมให้เบิกพัสดुरายการที่เกินมา ทำให้ฉันไม่พอใจเป็นอย่างมาก

บทบาทของหัวหน้า

ฉันเป็นหัวหน้าของคุณธรรม คุณธรรมได้นำเรื่องที่เกิดขึ้นมาปรึกษา ซึ่งฉันก็ได้ยกย่องชมเชยพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของเขา และขอให้เขาปฏิบัติเช่นนี้ต่อไป

เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “กฎต้องเป็นกฎ”

นพพร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชายแห่งหนึ่ง เป็นเด็กที่ชอบเที่ยวเล่นตามประสาเด็กผู้ชาย ชอบลองทำในสิ่งที่แปลก ๆ แต่ไม่เคยสร้างความเดือดร้อน หรือทำในสิ่งที่ผิดกฎระเบียบ และข้อบังคับของส่วนรวม ชุมชน หรือสังคม

พ่อของนพพรซึ่งเป็นคนที่ชอบดื่มสุรา มักจะดื่มสุราให้ลูกเห็นเสมอ ซึ่งนพพรเคยร้องไห้พ่อเลิกดื่มสุราหลายครั้ง แต่พ่อก็ยังคงดื่มเรื่อยมา

วันหนึ่งขณะที่นพพร กำลังจะออกไปเล่นที่สนามฟุตบอลท้ายหมู่บ้านกับเพื่อนๆ พ่อของเขา ได้เรียกให้เข้าไปพบ และใช้ให้นพพรออกไปซื้อสุราที่ร้านขายของชำ ในหมู่บ้านมาให้ นพพรทราบว่าตนเองไม่สามารถจะซื้อสุราได้ เนื่องจากมีกฎหมายกำหนดว่า “ห้ามจำหน่ายสุราให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ผู้ที่จำหน่ายให้จะมีความผิดและถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย” นพพรจึงบอกกับพ่อว่าเขาไม่สามารถไปซื้อสุราให้ได้ เพราะมันผิดกฎหมาย ถึงแม้จะบอกเจ้าของร้านของชำว่าซื้อมาให้พ่อ เจ้าของร้านขายของชำก็คงไม่ขายให้ และเขาก็ขอร้องพ่ออีกครั้งให้เลิกดื่มสุราเสีย เพราะมันไม่ดีต่อสุขภาพ เขาอยากให้พ่ออยู่กับเขานาน ๆ เมื่อได้ฟังเช่นนั้นพ่อของนพพรจึงบอกกับนพพรว่า จะพยายามดื่มสุราให้น้อยลงและเลิกดื่มให้ได้ และเลิกล้มความตั้งใจที่จะใช้ให้นพพรไปซื้อสุรามาให้

บทบาทของนพพร

ฉันท่อนพพร กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชอบเที่ยวเล่นตามประสาเด็กผู้ชาย ชอบลองทำสิ่งที่แปลก ๆ แต่ก็ไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร และไม่ทำในสิ่งที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบ และข้อบังคับของส่วนรวม ชุมชน หรือสังคม วันหนึ่งขณะที่กำลังจะออกไปเล่นกับเพื่อนๆ ที่สนามฟุตบอลท้ายหมู่บ้าน พ่อใช้ให้ไปซื้อสุรามาให้ แต่ฉันทปฏิเสธและบอกพ่อว่ามันผิดกฎหมายเพราะอายุของฉันทยังไม่ถึง 20 ปี และขอร้องให้พ่อเลิกดื่มสุราเสีย

พ่อ

ฉันทเป็นพ่อของนพพร ฉันทชอบดื่มสุราเป็นประจำ ลูกนพพรขอร้องให้เลิกดื่มสุรามาแล้วหลายครั้งแต่ก็ยังเลิกไม่ได้ วันหนึ่งใช้ให้นพพรไปซื้อสุราที่ร้านขายของชำในหมู่บ้านมาให้ แต่นพพรไม่ยอมไปซื้อให้ โดยบอกว่าผิดกฎหมาย และนพพรก็ขอร้องอีกครั้งขอให้เลิกดื่มสุรา จึงตัดสินใจว่าจะลดและเลิกดื่มสุราให้ได้ เพื่อจะได้อยู่กับนพพรได้นาน ๆ

กิจกรรมที่ 10

ชื่อกิจกรรม “สาธารณสมบัติ”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

สาธารณสมบัติเป็นสมบัติของส่วนรวม ผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวมจะใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า และดูแลรักษาสาธารณสมบัติไม่ให้เกิดความเสียหาย หรือไม่นำสาธารณสมบัติมาใช้ส่วนตัว

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. เปรียบเทียบผลดีของการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า และผลเสียจากการใช้สาธารณสมบัติอย่างไม่รู้คุณค่าได้
2. แสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่าได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

1.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน (G)

1.2 ครูส่งกระดาษเปล่าให้นักเรียน 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนส่งต่อไปเรื่อย ๆ

จนครบรอบวงกลม แล้วส่งคืนให้ครู (P)

1.3 ครูตรวจสอบสภาพของกระดาษแผ่นดังกล่าว แล้วอธิบายเปรียบเทียบว่ากระดาษแผ่นดังกล่าวก็คือสมบัติของส่วนรวม ที่ทุกคนต้องใช้อย่างระมัดระวัง (P)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

2.1 ครูสนทนากับนักเรียนว่าผู้ใดเคยทำสาธารณสมบัติซึ่งเป็นสมบัติของส่วนรวมเสียหายบ้าง นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของตนเอง และเพราะเหตุใด (Ac, E)

2.2 ครูซักถามนักเรียนว่าผู้ใดเคยเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน หรือ ชุมชน หรือ สังคม ในการรักษา พัฒนา หรือซ่อมแซมสาธารณสมบัติบ้าง นักเรียนรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด (Ac, E)

2.3 ให้นักเรียนจับสลากแบ่งกลุ่ม จำนวน 5 กลุ่มย่อย โดยใช้อักษรภาษาอังกฤษ ดังนี้ V, A, L, U, และ E (Ac, P)

- ผู้ใดได้อักษรเหมือนกันให้จับกลุ่มย่อย (Ac, G)

- นำตัวอักษรมารวมเป็นคำ ให้แข่งกันอาสาแปลความหมาย ครูให้การเสริมแรงผู้ที่แปลความหมายได้ถูกต้องและเร็วที่สุด โดยการเชิญชวนให้ทุกคนปรบมือแสดงความชื่นชม ถ้านักเรียนแปลไม่ได้ ครูแปลให้นักเรียนเข้าใจ (Ac, E, P, Ap)

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปของกลุ่มตามหัวข้อที่กำหนด และแต่ละกลุ่มเขียนมติของกลุ่มบนกระดาษที่แจกให้ ดังนี้ (Ac, G, E, P)

กลุ่ม V การใช้สมบัติของโรงเรียน

กลุ่ม A การใช้สมบัติของชุมชน

กลุ่ม L การใช้สาธารณสมบัติ

กลุ่ม U การดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

กลุ่ม E การพัฒนาสมบัติของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

2.5 ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายให้เพื่อนฟัง ร่วมกันวิพากษ์ และเสนอแนะจากสิ่งที่ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ โดยครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่มีผลงานดี และมีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ (Ac, G, E, P, Ap)

2.6 ให้นักเรียนแข่งกันอาสาแสดงพฤติกรรมการใช้สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่า เช่น ไม่ขีดเขียนโต๊ะเรียน รักษาความสะอาดห้องน้ำสาธารณะ และไม่ฉีกหรือทำลายหนังสือของห้องสมุด (Ac, G, E, Ap)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Ap)

สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากหัวข้อ 5 หัวข้อ
2. กระดาษ A 4
3. ปากกา
4. กระดานไวท์บอร์ด
5. ปากกาเขียนกระดานไวท์บอร์ด

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. ประเมินจากผลงานของนักเรียน

3. สังเกตการณ์ร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการแสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้
สาธารณสมบัติอย่างรู้คุณค่าของนักเรียน

กิจกรรมที่ 11 ปัจฉินิเทศ

ชื่อกิจกรรม “คนซื่อสัตย์สุจริต”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม มัธยมศึกษาปีที่ 2 /วัยรุ่นตอนต้น

ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30-40 คน

แนวคิด

คนซื่อสัตย์สุจริต หมายถึงผู้ที่มีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา ยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม ตามกฎระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย และหลักคุณธรรมจริยธรรมทั้งทางกาย วาจา และใจ ต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตเป็นพฤติกรรมพื้นฐานของคนดี ที่น่าชื่นชม ยกย่อง พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตยังทำให้สังคมมีความสงบสุข และเจริญก้าวหน้า

วัตถุประสงค์

หลังจากนักเรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนสามารถ:

1. สรุปความสำคัญของการมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมได้
2. แสดงพฤติกรรมตัวอย่างที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมได้
3. เสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (5-10 นาที)

- 1.1 ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลในข่าวประจำวันที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (Ac, Ap)
- 1.2 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผ่านมา และนักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตอย่างไรบ้าง (E, P, Ap)

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (40-45 นาที)

- 2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน นับเลข 1-3 เพื่อแบ่งกลุ่มจำนวน 3 กลุ่มย่อย (Ac, G, P)

2.2 นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อการแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบท โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแต่งบทบาทสมมติที่ตรงกับหัวข้อที่จับสลากได้ เตรียมการแสดง และสภาพแวดล้อม ให้เวลา 10 นาที ดังนี้ (G, E, P, Ap)

- 1) ผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง
- 2) ผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น

3) ผู้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม

2.3 แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มละ 7 นาที (Ac, G, E)

2.4 ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นผู้สังเกตการณ์ วิเคราะห์บทบาทสมมติของกลุ่มที่กำลังทำการแสดงว่ามีพฤติกรรมใด (E, P)

2.5 เมื่อทุกกลุ่มแสดงสมมติครบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และหาข้อสรุปถึงพฤติกรรมเหล่านั้น ว่ามีผลดีต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมอย่างไรบ้าง (Ac, E, P)

2.6 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม (Ac, G, E, Ap)

3. ขั้นสรุป (5-10 นาที)

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำขวัญส่งประกวดเกี่ยวกับประโยชน์ของพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เพื่อนำไปเผยแพร่ (Ac, G, E, P, Ap)

3.2 นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการร่วมปฏิบัติกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Ap)

3.3 ครูกล่าวคำชมเชยและมอบของรางวัลให้กับนักเรียนกลุ่มที่เขียนคำขวัญได้ดีที่สุด
สื่อ/อุปกรณ์

1. สลากหัวข้อการแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบท
2. กระดาษ A4
3. ปากกาเคมีสีต่าง ๆ
4. ของรางวัล (สมุดจดบันทึก)

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ดังนี้

1. สังเกตการร่วมปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตการร่วมอภิปราย การตอบคำถาม และการมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมของนักเรียน

การรายงานคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริต

ข้อที่	คุณลักษณะของกิจกรรม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1.	ความถูกต้องด้านข้อมูล/สาระการเรียนรู้ของกิจกรรม	1	1	1	1
2.	ความเหมาะสมกับวัย/ระดับของผู้รับบริการ	1	1	1	1
3.	ความสะดวกในการใช้กิจกรรม	1	1	1	1
4.	ความคุ้มค่าด้านทรัพยากร (กำลังคน เวลา ค่าใช้จ่าย การจัดการ วัสดุ-อุปกรณ์ และสถานที่)	1	1	1	1
5.	ความสอดคล้องกับการเรียนรู้ :				
	5.1 ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Participation)	1	1	1	1
	5.2 ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ (Group Interaction)	1	1	1	1
	5.3 ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญในการเรียนรู้ (Experiential Learning)	1	1	1	1
	5.4 เน้นกระบวนการ (Process – Oriented)	1	1	1	1
	5.5 เน้นการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Application of Knowledge)	1	1	1	1
ค่าเฉลี่ยรวม					1

เกณฑ์ของคะแนน

1. ช่วงคะแนน 0.00 – 0.33 คือ ควรปรับปรุง
2. ช่วงคะแนน 0.34 – 0.67 คือ พอใช้
3. ช่วงคะแนน 0.68 – 1.00 คือ ดี

สรุปการรายงานคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริต

คุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมข้อสัตย์สุจริต อยู่ในเกณฑ์ดี และคุณภาพทุกข้ออยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 1.00